

[Ministeren for handel, industri og søfart.] ordentlig vigtig. Til fremstilling af eksportvarer anses at medgå 49 000 t. Dette er snarest i underkanten, således at det kan blive vanskeligt nok at dække eksportindustriens behov. Tilbage bliver herefter 104 000 t, og heraf er allerede solgt til udlandet 95 000 t, fortrinsvis til de nordiske lande. Udisponeret er der altså endnu kun 9 000 t.

Ved en ophævelse af sukkerrationeringen må man regne med at det samlede sukkerforbrug her i landet vil stige en del. Hvor meget er det naturligvis vanskeligt at sige med sikkerhed, idet dette jo bl. a. vil afhænge af den pris, hvortil sukkeret sælges, men selvom den nuværende pris sættes noget op, vil sukker være et billigt og til husholdningerne meget anvendeligt levnedsmiddel, og det er derfor næppe meget galt, når man regner med, at forbruget vil stige henved en 40 000 t årlig. Der er herved regnet med, at forbruget pr. indbygger vil ligge noget lavere end før sukkerrationeringens indførelse.

Da der, som jeg før sagde, kun er 9 000 t udisponeret af den sidste sukkerhøst, må det formentlig være klart for enhver, at vi ikke kan ophæve sukkerrationeringen i indeværende sukkerår, d. v. s. inden oktober. Skulle man gøre det, måtte man importere det manglende kvantum, og denne import må vi regne med i det store og hele skal betales i dollars. Denne vej er ikke farbar, og man må derfor desværre affinde sig med den kendsgerning, at sukkerrationeringen ikke kan ophæves i dette sukkerår.

Man kunne spørge, hvorfor regeringen på denne måde har disponeret over en betydelig del af landets sukkerhøst til eksport og således afskåret sig fra at ophæve rationeringen. Hertil kan jeg svare, at disse dispositioner har været nødvendige for at sikre landet de fornødne tilførsler af en række varer, der er af den største vigtighed for Danmarks økonomi. Jeg kan blot nævne varer som kalksalpeter, som vi har fået fra Norge til en pris, der ligger væsentligt under verdensmarkedets pris, aluminium, jernlegeringer, cellulose og søkkepapir; men der er i øvrigt adskillige andre områder, hvor vore forsyninger også ville være bragt i fare, hvis vi ikke havde kunnet sikre leverandørlandene vore betydelige leverancer af sukker. De dispositioner, der er truffet, har derfor efter

min opfattelse været fuldt forsvarlige, ja, de har været afgørende nødvendige for landets økonomi.

Det er ikke muligt i dag at sige, om man til efteråret, når den ny sukkerhøst kommer frem, kan ophæve sukkerrationeringen. Vi kan endnu ikke vide, hvor stor en høst vi får, og det er jo en afgørende faktor. Dernæst kan vi heller ikke i dag vide noget sikkert om, i hvilken udstrækning vi bliver nødt til at eksportere sukker for at skaffe os livsvigtige forsyninger på andre områder. En væsentlig nedgang i vor sukkereksport til Norge og Sverige kunne muligt medføre en tilsvarende nedgang i vore tilførsler af de for vort erhvervsliv afgørende vigtige varer, som jeg lige har nævnt. Endelig ved vi ikke, hvilke foranstaltninger der i forbindelse med den forestående drøftelse af vor økonomiske politik måtte blive iværksat til regulering af befolkningens købekraft, og i hvilket omfang en sådan regulering specielt måtte medvirke til at holde igen på et stigende sukkerforbrug.

Jeg kan imidlertid sige, at det vil være regeringens mål at komme af med sukkerrationeringen, og at man vil gøre, hvad der er muligt og forsvarligt for at nå til dette mål.

Så er der kaffen, og her er det øjeblikkelige billede mere uklart end for sukkerets vedkommende.

Med den nugældende kafferationering udgør det årlige forbrug af kaffe ca. 17 000 t, og valutaudgiften hertil er omkring 130 mill. kr. Før krigen brugte vi med en befolkning, der var ca. 10 pct. lavere, omkring 30 000 t kaffe, som kostede 20 mill. kr. om året.

Disse tal belyser den voldsomme prisstigning, der har fundet sted for kaffen, en prisstigning, der navnlig satte ind i efteråret 1949.

Hvordan kan det nu ventes at forbruget af kaffe ville udvikle sig, hvis man skred til ophævelse af rationeringen? Dette spørgsmål er naturligvis meget vanskeligt at besvare. Hvis forbruget pr. indbygger helt blev af samme størrelse som før krigen, ville der blive tale om en stigning fra de nuværende ca. 17 000 t til ca. 33 000 t, altså praktisk talt en fordobling. Med de meget høje priser på kaffen er det dog ikke sandsynligt, at forbruget ville stige så stærkt.